

MŪSŲ LIETUVA

Nr. 34 (1365) XXVI. 1974 M. RUGSĖJO-SETEMBRO 26 D. 70 centavų
R. Luatindiba, 20. Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP Tel. 273-0338

BRAZILIJA

Jau prasidėjo rinkimų kampanija. Tai ypač žymu televizijoje. Siūlomai kandidatai, apie partijas dainamos dainelės. Deja, iki šiol neteko nieko tikrai įdomaus bei reikšmingo išgirsti. Tik pasigyrimai ir pažadu pažadai. O kas, ir kaip, ir kiek tų pažadų išpildys po rinkimų – geriau nesiteirauti. Vis tiek vyriausybė turės viską planuoti ir vykdyti. Bet, aišku, piliečių pareiga dalyvauti rinkimuose ir balsuoti. Tai yra demokratijos privilegija, teisė ir šventa pareiga.

S. Paulo

Susirūpinta sausra. Greit krenta vanduo užtvankose. Todėl atsakomybą ištaigos labai prašo visus taupyti vandenį: nebeplauti šaligatvių nei automobilių, nelaistyti medžių ir panašiai, kad neteiktų kiek vėliau nutraukti bairams vandenį po keletą valandų kas dieną. Savo pačių labai paklauskime.

Metro

Požeminio traukinio pirmieji 7 kilometrai atidaryti labai iškilmingai. Po atidarymo porą dienų buvę gana daug važiuojančių – naujiena! Bet jau trečią dieną radijo pranešėjai skelbė, jog labai sumažėjęs keleivių skaičius. Perbrangu. Pusanthro kruzeiro tik į vieną galą ir dar neatveža nė iki miesto centro! Toliau – imk vėl autobusą ir vėl mokėk 70 centavų. Grįžti irgi tas pats. O be to požeminis neveikia pačiu darbininkams ir valdininkams reikalingiausiu metu – ryte iki 9 valandos ir vakare grįžtant iš darbo. Todėl ir čia pasitvirtina lietuviška patarlė: „Iš didelio debesies maža lyfaus“. Be abejo, bus geriau, kai bus pastatyta visa pirmoji linija.

Lankėsi, žadėjo...

Per paskutines keletą savaičių Brazilijoje lankėsi daug užsienio valdžios ir didžiojo biznio bei pramonės vyrų. Japonijos ministras pirmininkas Tanaka, įvairūs arabų kraštų naftos karaliukai ir tt.

Visi sakėsi susižavėję Brazilijos didele pramonės ir prekybos pažanga ir siūlė milijonus dolerių naujiems fabrikams, žemės ūkiui, keliams ir kitiems reikalams. Iš tos daugybės pasiūlymų tikrai kas nors nutrūpės.

Dvigubai pabrango

Dar ne pradėta statyti Itaipū didžioji užtvanka tarp Paragvajaus ir Brazilijos dabar jau kainuotų 4 milijonai dolerių, o ne 2, kaip buvo pramatyta projektavimo pradžioje. O iki ją pastatys, gal per 10 metų, tai tikriausiai kainuos dar daug daugiau negu 4 milijonai. Kiek ji bekainuotų, ji yra būtinai reikalinga ir ne per ilgai trukus išsimokėti, kai bus pastatyta ir ims gaminti elektros energiją Brazilijai ir Paragvajui.

Pasaulyje

S. Amerika

Kai Fordas užėmė prezidento Niksono vietą Baltuosiuose Rūmuose, nepaprastai džiaugėsi ir Amerikos žmonės ir spauda. Fordą gyrė, jį padanges kėlė jo didelį sąžiningumą, atvirumą ir nuoširdumą, nemokėjimą ir nenorėjimą veidmainiauti.

Bet kai tas gerasis Fordas ėmė ir suteikė Niksonui visišką amnestiją, t.y. atleido visus jo padarytus nusikaltimus prezidentavimo metu, taigi ir Watergate skandalo, Niksonui labai nemalonius ir skaudžius dalykus, tai ta pati spauda ir dauguma amerikiečių Fordą už tai smerkia ir jo populiarumas labai puolė. Sako, jei jis galėjo padaryti tokią didelę klaidą Niksono atveju, tai kokių klaidų jis pridarys toliau, valdydamas kraštą.

Pripažįsta, jog Fordas turėjo teisę Niksoną amnestuoti. Bet, sako turėjo laukti, iki teismai išspręs jo bylą ir tik tada amnestuoti, jei teismas jį pasmerktų. O jis amnestavo nelaukdamas, ką pasakys teismas ir užkirto kelią teismams toliau tyrinėti Niksono įsivėlimą ar neįsivėlimą į Watergate skandalo.

"NORS PRIEŠ MIRTĮ PASAKYSIU TEISYBĘ"

Kardinolas Mindszenty išleidžia savo atsiminimus

Vengrijos kataliku bažnyčios priemas kardinolas Mindszenty lankėsi Vakarų Vokietijoje. Kalbėdamas vokiečių televizijos programoje, kard. Mindszenty pasakė, jog ateinantį rudenį bus išleista jo atsiminimų knyga, nors Vatikano tai ir nepageidaujama. Pagrindinių žmogaus teisių negalima atimti nė kardinolui, „pabrėžė tremtinys kardinolas.

Daugiau negu prieš ketvirtį šimtmečio kardinolas Mindszenty buvo įkalintas. Nuo 1956 metų sukilimo iki 1973 metų buvo priverstas slėptis Jungtinių Amerikos Valstybių Ambasadoje, Budapeste, taigi negalėjo laisvai kalbėti. Visą tą laiką jis buvo žiauriai puolamas ir šmeižiamas.

„Bet kartą gyvenime, bent prieš mirtį, turiu teisę ir pareigą aiškiai pasakyti, kas yra tiesa ir kas melas. Mane iš Esztergom arkivyskupo pareigų atleido manęs nesiklause, tvirtindami, kad tai galės padėti užgydyti Vengrijos katalikų Bažnyčios žaizdas. Tačiau mano atleidimas nei kiek nepagerino Vengrijos katalikų Bažnyčios padėties, lygiai kaip ir 1971 metais mano išvykimas iš Budapesto ir apsigyvenimas Vienoje“ – sako kardinolas. O dabar vėl yra

Amnestavęs svarbiausią Watergate skandalo asmenį, prez. Fordas turėtų dabar amnestuoti ir visus Niksono bendradarbius. O tai sako amerikiečiai, būtų neteisinga. Neteisinga todėl, kad aukšti valdininkai, padarę didelių nusikaltimų būtų dovanojami, o mažesni nusikaltėliai būtų baudžiami. Tada būtų dvejopas teisingumas Amerikos teismuose, o tai būtų prieš konstituciją, kuri sako, jog prieš įstatymus visi piliečiai yra lygūs ir kai reikia turi būti lygiai baudžiami.

Mozambikas

Penktadienį, rugs. 20 d. Mozambiko buvusieji partizanai FRELIMO perėmė iš Portugalijos vyriausybės savo krašto valdžią. Valdžion teis ir keletas portugalų ministrų, bet visus krašto reikalus jau tvarkys patys mozambikiečiai. Iki 1975 metais gaus pilną nepriklausomybę.

Portugalija jau suteikė nepriklausomybę Gvinėjai-Bisau, ir dar

Kardinolas Mindszenty

sakoma, kad Vengrijos katalikų Bažnyčios padėtis pagerės, jei kardinolas Mindszenty nepaskelbs savo atminimų. „Jai galiu atsakyti: komunistinis režimas turėjo pakankamai laiko pagerinti Bažnyčios padėtį Vengrijoje, kai aš buvau kalėjime ir per tiek metų, kaip pusiau be laisvis gyvenau amerikiečių ambasadoje. Jei jie iki šiol to nepadarė, tai aš turiu pareigą, kad pasaulis patirtų visą tiesą.“

suteiks Angolai. Ir Sov. Rusija plūgia, giria Portugalijos vyriausybę

giria Portugaliją, kad atsisakė kolonializmo. Bet patys sovietai jokių būdu neatsisako savo paglemžtų kraštų ir negražina nepriklausomybės Lietuvai, nei kitiems pavergtiesiems kraštams. Ji bando įkalbėti pasauliui, jog Lietuva ir kiti kraštai patys savo laisva valia prisijungę prie Rusijos ir čia nėra jokio kolonializmo. Koks tai ciniskas akiplėšiškas melas, ir pasaulio politikai tą aiškų melą priima už šventą tiesą! Ar tai ne dangaus keršto šaukianti neteisybė ir veidmainystė?

Sov. Rusija

Pasklido gandai, jog Brežnevas leisias išvykti į Izraelį visiems žydams, kurie tik norės emigruoti, jei tik Amerika sutiks duoti Rusijos eksportui tokias palankias sąlygas, kokias duoda kitiems Amerikai palankiausiems kraštams.

PARODA ŠVEICARIJOJE

Liepos 26 d. Šveicarijos lietuviai turėjo kilnią vienkartinę šventę: Luzerno miesto didingo rotušės pastato salėje iškilmingai buvo atidaryta Vakarų Europos lietuvių meno paroda.

Gėlėmis išpuošton salėn 5 val. popiet pradėjo rinktis kviesiti svečiai. Pagal Luzerno miesto parengtą svečių sąrašą kvietimai buvo išsiuntinėti kantono ir miesto vadovaujantiems oficialiems asmenims, muziejų ir meno draugijos vadovybei, spaudos, radijo ir televizijos bendradarbiams, šiaip žymesniems miesto gyventojams, be to, lietuvių bičiuliams šveicarams ir patiems Šveicarijos bei kitų Europos kraštų lietuviams.

Miesto burmistru (Šveicarijoje jie vadinami miesto prezidentais) esant atostogose, parodą atidarė miesto sekretorius dr. R. Kaufmann, šiltai žodžiais pareiškęs gilią simpatiją lietuvių tautai ir palinkėjęs parodai geriausios sėkmės.

Po jo kalbėjo dr. A. Gerutis, atpasakojęs, koku būdu ryšium su šių metų "Studijų savaitė" Morschache atsirado mintis surengti vidurinės Šveicarijos sostinėje Vakarų Europoje gyvenančių lietuvių menininkų parodą. Savo įvado žodyje kalbėjo dar pastebėjo, kad paroda siekiama laimėti draugų lietuvių tautai, kuri trokšta laisvai gyventi laisvoje Europoje.

Pasibaigus atidarymo iškilimams, svečiai buvo pavaišinti vyno stiklu. Po to dalyviai, pasiskirstę grupėmis, apžiūrino išstatytus eksponatus. Atidaryme dalyvavo spaudos ir televizijos atstovai.

Pirmas dienraštis, jau kitą dieną (savaitgalio padidintoje laidoje) paskelbęs išsamų aprašymą, buvo "Luzerner Neueste Nachrichten" (labiausiai paplitęs miesto dienraštis). Autoriaus recenzija palanki. Sekmadienį (liepos 28 d.) per Šveicarijos televiziją buvo per kelias minutes parodytas meno parodos atidarymas, gana plačiai papasakota apie pačią parodą, paminėtas "Studijų savaitės" renginys Morschache, parodytos trys Zuericho lietuvių (pp. Stasiulienė, Gegeckienė ir dr. J. Pačiulionytė), pasipuošusios tautiniais rūbais. Be to, televizija savo programos nurodymuose keliais atvejais paminėjo lietuvių renginius Šveicarijoje. Taip pat Luzerno spauda jau iš anksto kreipė skaitytojų dėmesį į lietuvių parengimus.

Parodoje dalyvauja šie tapy-

tojai: Juzė Katiliūtė (Ženeva), Tadas Burba (Muenchen), Lietuvos vokiečiai Ewald Robbert (Hamm), Pranas Gailius (Paryžius), Vytautas Kasiulis (Paryžius), Gabrielius Stanulis (Ženeva), Eugenijus Budrys (Gotlandas, Švedija), be to, skulptorius Adomas Raudys (Samogit, Paryžius). Iš viso išstatyti 95 darbai.

Lankytojams su Lietuva supažindinti parodos salėje išstatyti keli rinktiniai senoviški Lietuvos žemėlapiai iš dr. V. Dargužo (Thun, Šveicarija) rinkinio. Parodos salėje pakabinta Lietuvos trispalvė vėliava.

Parodos atidarymo iškilimams pasibaigus, kun. dr. J. Jūraitis (Sion) kalbėjo apie išstatytus eksponatus.

KUN. DR. JONAS WEISENGOFF, Čikagos De Paul universiteto profesorius, atšventė kunigystės keturiasdešimtmetį. Jis yra talentingas kalbininkas ir šv. Rašto žinovas, prisidėjęs prie naujosios laidos "The New American Bible" išvertimo. Vašingtono katalikų universitete kun. dr. J. Weisengoff 1938-56 m. yra skaitęs hebrajų kalbos, biblinės graikų kalbos ir sv. Rašto kursus. Čia jis ypač suartėjo su ukrainiečiais studentais ir išvertė į anglų kalbą ukrainiečių liturginius tekstus. Dėl šio ryšio net ir padėkos Mišias atnašavo ukrainiečių šventovėje ukrainiečių kalba. Iš tikrųjų po šia vokiška pavarde slepiasi tikras lietuvis, gimęs Marylando valstijoje 1909 m. ir šiuo metu gyvenantis Brighton Parko lietuvių parapijos klebonijoje. Jo tėvo pavardė buvo Vaisonas, bet rusų pareigūnai ją surusino į Weisengoff. Norėdamas susilpninti pavardės rusiškumą, jis įjungė "g" raidę ir tapo vokiškai skambančiu Weisengoffu. Sukaktuvininkas laisvai kalba lietuviškai ir dar keliomis moderniomis kalbomis. Savo išmoktas kalbas jis skirsto į keturias grupes — germanų, lotynų, slavų ir hebrajų. Kiekvienoje grupėje yra apvaldęs po keletą giminių kalbų. Jis turbūt yra vienintelis lietuvis, mokantis rumunų, islandiečių, siriečių, arabų kalbas ir netgi seniai išmirusią sumerų kalbą. De Paul universitete kun. prof. dr. J. Weisengoff dėsto filosofiją, teologiją ir senovės istoriją.

PROF. STEPONO KOLUPAILOS MONOGRAFIJA jau atspausdinta "Draugo" spaustuvėje Čikagoje ir atiduota knygriškyklai. Ši 464 psl. gausiai iliustruota veikalą paruošė dr. J. Gimbutas ir inž. J. V. Danys su talkininkais. Prof. S. Kolupaila, miręs prieš 10 metų, buvo ne tik žymus hidrologas, bet ir veiklus visuomenininkas, paskaitininkas, Lietuvių Enciklopedijos bendradarbis. Akademini darba pradėjęs Rusijoje, profesoriavo Vytauto D. universitete ir jį užbaigė amerikiečių Notre Dame universitete. Monografijos leidėjas — Akademines Škautijos Leidykla Čikagoje.

Istorija apie gerus žmones, kurių dar likę pasaulyje

Yra gerų, yra ir blogų žmonių. Visur. Kiekviename krašte. Geri tie, iš kurių patiriama paramos, užuojautos nelaimės ištiktam, kenčiančiam.

Bet gyvenime labiau prisimename tie, iš kurių kas pikto patirta. Ir Evangelijos Kristus pagydė vienu tarpu dešimtį, bet padėkoti jam sugrįžo tik vienas.

Iš mažos lietuvių tautos, kuri pati buvo didžioje nelaimėje, gero patyrė ne vienas. Pirmieji tai geru žodžiu neužmiršo paminėti lietuvius vokiečiai, kuriuos badas buvo atvaręs iš Rytprūsių duoneliauti. Nors buvo sovietinės valdžios draudžiama vokiečius šelpti, bet 1945 - 50 laikotarpy ne vienas Lietuvoje patyrė pagalbos. Jų balsų apie artimo meilę, kurią rado Lietuvoje, buvo gausu vokiečių spaudoje.

Atsiliepė ir žydai, patyrę globos iš lietuvių tuo sunkiuoju ir pavojinguoju metu, kai Lietuvoje buvo nacių naikinami ir juos globoti buvo bet kam uždrausta mirties grėsme. Apie tai Columbijos žydų istorijos lektorius Philip Friedman parašė ir knygą "Their Brothers' Keepers" (1957).

Dabar pateko į rankas (B. S. dėka) "Amerikos moterų sioniečių organizacijos" žurnalas "Haddassah Magazin" 1974 kovo nr. Jame yra "Istorija apie gerus žmones, kurių dar likę pasaulyje", parašytas Efraim Sevela.

Magazinas pažymi, kad Efraim Savela buvo žinomas Sovietų Sąjungoje filmų rašytojas. Emigravęs į Izraelį, išleido knygą žydų kalba. Iš tos knygos paimta minėta istorija apie Vilniaus gyvenimo įvyki 1953 m., dar prieš Stalino mirtį, kada antisemitizmas siautėjo visu aštrumu.

Į mano įstaigą, kirpyklą, — pasakoja autorius — atėjo moteris — lietuvi.

"Atėjau pas jus, kaip pas žydą", pratarė. Atsisėdo ir pažvelgė į mane tokiu žvilgsniu, koku žvelgia tik žydai. Aš net pamaniau, kad ji yra taip pat žydė. Bet ne. Ji buvo lietuvi šimtu procentų. Bet ji suprato mūsų padėtį. Sutiksi nemaža gerų žmonių tarp lietuvių...

Ir ji pasakojo...

Ji, jos vyras ir pora vaikų gyveno mažame Žemaitijos miestely. Neturtingi žmonės. Turėjo savo namą ir karvę. Daugiausia iš to ir gyveno. Vieną

dieną — tai buvo vokiečių laikais — žydų koloną varė sušaudyti. Lietuviai stengė to nematyti, nes kam tai malonu. Tačiau ši moteris užmiršo užkelti savo kiemo vartelius.

Kai kolonaėjo pro šalį, viena žydė pastūmė vaikus, mergaitę ir berniuką, pro vartelius į kiemą ir nuėjo toliau, net neatsižvelgdama. Žydam praėjus, ir ši lietuvi išėjo į kiemelį. Radus vaikus ant žolės beverkičius, pirmu motu norėjo šūktelti, kad pasiimtų vaikus. Ji net paėmė juos už rankučių. Bet kai pajuto savo delne jų mažas rankutes, sudrebėjo jos širdis. Ji buvo taip pat motina. Ji uždare tuoju vartelius, kad nekristų kam į akis. Paėmė vaikus į vidų, nuprausė, pavalgydino, nuvedė į kamarėlę ir prigrasė, kad tylėtų. Ji dabar laukė. Laukė, ką pasakys vyras, grįžęs iš darbo. Kaip jam pasisakysiu? O jei vyras nesutiks? Juk tai didelis pavojus namam — visos šeimos gyvybei.

Vyras grįžo iš darbo, ir kai jau buvo sutemę, ji paėmė žvakę ir nusivedė jį į kamarėlę, kur vaikai jau buvo sumigę. Vyras suprato iš karto. Dabar reikės išmaitinti ne du, bet keturis vaikus. Jis žodžio netarė. Tik ėmėsi darbo vakarais. O ji ėmėsi kitiem talkos skalbti. Tačiau baimė nepaleido jų niekad: o jei vokiečiai staiga ateis? o jei kaimynai patirs ir prasitars? Vaikai gyvas daiktas. Jų neužraskinsi, kad niekas nematytų.

Pagaliau gandas ėmė plisti. Jie nusprendė išsikelti. Pardavė namą, ir išvyko nakčia. Išvyko į kitą Lietuvos kampą, kur jie nebuvo kam žinomi.

Teko keisti vietą ir dar kartą, iki atėjo sovietai.

Bet čia jų istorija nesibaigė. Jie tada įregistravo vaikus kaip žydus, jų tikrom pavardėm. Gal atsiras kas iš artimų ir norės vaikus atsiimti? Galvojo paprastai, žmoniškai, nesuvokdami politikos vingių. Bet kas vaikus paims? Vaiko klausimas savaime išsisprendė; užaugusį jį paėmė į kariuomenę. Bet mergaitė nebuvo niekur priimama į darbus. "Padėkit man gauti jai darbą. Jūs esat žydas; jūs turit tai suprasti".

"Ir ši lietuvi pažiūrėjo į mane tokia veido išraiška, kokią aš papratęs matyti žyduose".

MINTYS TAUTOS ŠVENTĖS PROGA

Tešinyš iš paskutinio numerio

Jau taip yra, kad išgirstamas tas, kas garsiai šaukia, o išklausomas tas, kuris moka įtikinti, įrodyti, kad jo prašymas svarbus ne tik prašytojui, bet ir pačiam prašomajam.

Svetur gyvendami ir norėdami išgyti savo tautai draugu, parodykime, kad esame verti tos draugystės. Gera nuomonė apie lietuvius, geras vardas yra būtini.

Malonu patirti, jog Brazilijos lietuviai turi gerą vardą ir vietinių pasitikėjimą. Sąžiningumas, gerai atliekamas darbas, žodžio išlaikymas, teisingumas ir tiesumas, punctualumas daro žmogų vertą pasitikėjimo ir pagarbos. Tai yra kelias draugams išgyti.

Draugystė stiprės, kai sugebėsime ne tik apie savo reikalus kitiems kalbėti, bet taip pat mokėsime suprasti vietinius reikalus, ypač socialinius, ir dalyvausime jų svarstymuose bei sprendimuose. Ranka ranką mazgoja. Atskirų asmenų gerosios ypatybės, jo garbingumas perkeliamas visai tautai. Tegu mūsų geras vardas, gera nuomonė apie mus pasaulyje virsta pagalba mūsų kenčiančiai tautai.

KO PRIEŠAS NEMĖGSTA

Mirtinasis mūsų tautos priešas komunistas rusas nemėgsta jokių mūsų gyvybės pasirodymų-ženklų. Jis laukia, kada išmirs pabėgėlių karta, o jų vaikais ištautės. Nebebus tada tu

kurie akis į akį susitiko Lietuvoje su rusais bei su jų komunistu ir spėjo pažinti jų nesąmą rojų.

Nepasakyčiau, kad rusai bijo mūsų. Bet čia atsitinka kaip tam drambliui su pele. Didelis dramblys bijo mažos pelytės tam tikra prasme. Mat, drambliui atsigulus pamiegoti, pelė įlenda jam į ausį, o norėdama išlysti daug krebžda ir drambliui ima sopėti galva. Jei kam blusa kada buvo įlindusi ausin, tas tikrai supras, kokį malonumą pelė suteikia drambliui.

Lietuvių veikimas laisvame pasaulyje – bendrinės mūsų organizacijos VLIKas, Bendruomenė ir visa eilė vietinių draugijų, – nekarta sudaro galvos skaudėjimų Kremliaus valdovams. Mūsų lituanistinės mokyklos, jaunimo sambūriai, pasaulio liet. jaunimo kongresai, šokių festivaliai, dainų šventės ir mūsų spauda jiems yra didelės skaudžios rakštys. Nes jei lietuvių kilmės jaunimas bus susipratę ir veiklūs lietuviai, jie ateis senųjų veikėjų vieton ir vėl neduos ramybės okupantams imperialistams, tautos žudytojams.

Organizuotieji, veikiantieji Brazilijos lietuviai esate gerame kelyje. Tik būkit ir visada išsilaikykite vieningi savo parapijose bei organizacijose, tai išlaikysit gyvą mūsų Tautą savo tarpe, kurios šventę mes šandien čia susirinkę minime.

Antanas Vasaitis

LIETUVIAI BRAZILJOJE

1926 – 1976

Vienas įprastinių spaudos uždavinių yra atkreipti skaitytojų, o per juos ir įstaigų ar kitų vienetų dėmesį į svarbius visuomenę liečiančius reikalus. Dar pasitaiko net ir šio laikraščio gavėjų tarpe žmonių, kurie tik dabar pajunta, jog 1976 metų pradžioje į São Paulo vykstančią III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso dalį susirinks lietuvių jaunimo iš keliolikos kraštų. Vieniems sunku tikėti, kad toks nepaprastas įvykis bus prarastas čia pas mus. Kiti mano, kad nukris iš dangaus asmenys, kurie visą šį darbą atliks – lyg dar šiais 1974 metais gyventume kolonialiniame laikotarpyje, kuriame tik tolimi ponai sprendė, vykdė, svarstė, o „eiliniam“ žmogui tereikėjo klausyti ar kažką vykdyti.

Kad dar mažai kas tesuprato Jaunimo kongreso svarbą ir tuo labiau kiekvieno lietuviškosios šeimos nario reikalingą įnašą, patvirtina negausiai gražinamos Jaunimo kongreso anketos, išdalintos per „Mūsų Lietuvą“, parapijas, organizacijas ir atskirai paštu. Kongreso komitetas vėl prašo anketas užpildyti, nurodyti, kaip asmuo ar šeima galės prisidėti prie šios didžios šventės ruo-

šos. Adresas pažymėtas lape, o daugiau lapų galima gauti per minėtus šaltinius.

Antrasis reikalas, į kurį tenka atkreipti dėmesį, yra tais pačiais 1976 metais švenčiamas Brazilijos lietuvių didžiosios imigracijos penkiasdešimtmetis – auksinė sukaktis.

Štai Čikagos lietuviai knygoje apie to miesto tautiečius skaito, kad pirmasis žinomas Čikagos lietuvis, dar kunigas, atvyko į tą miestą 1873 metais iš Brazilijos. Kun. J. Janilionio paruoštuose straipsniuose keliuose kalendoriuose paminėta, kada atvyko į Rio pirmoji žinoma lietuvių šeima. Auksinei sukakčiai reikia daugiau tokių žinių, reikalingos apžvalgos.

Atrodo, kad tinkamai Brazilijos lietuvių šventę paminėti būtų reikalingi šie dalykai:

1. Istorinė medžiaga: fotografijos, dokumentai, spaudos pavyzdžiai, rankdarbiai ir panašūs.

2. Istoriniai daviniai apie lietuvių atvykimą nuo pat ankstyviausių laikų: ne tik apie didžiąją 1926-1929 imigraciją, bet ir apie atvykusius šio šimtmečio pradžioje (apie 1912 m.), apie per Japoniją ar kitur įvažiuosius Sibiro tremtinius po 1863 m. sukilimo, apie dar ankstyvesnius lietuvius, pavyzdžiui gal buvusius kartu su olandais šiaurės

Tėv. Gediminas Kijauskas, SJ, Clevelando Naujosios lietuvių parapijos klebonas su Tėv. J. Zaremba, SJ, pirmadienį lankėsi Dirvoje, susipažino su įstaigos tarnautojais ir į svečių knygą įrašė šiuos linkėjimus: „Linkiu sėkmės ir išvermės Dirvos visiems lietuviško spausdinto žodžio puoselėtojams. Telaimina Jus gerasis Viešpats“.

rytų Brazilijos kolonijose 1625-1650 metais.

3. Statistinės žinios apie imigrantų atvykimą (skaičiai) ir plitimą Brazilijoje: kur ir kiek atvyko lietuvių, kur ir kiek jų dabar gyvena, su vaikais, vaikais, provaikaičiais.

4. Reikia ir Brazilijos lietuvių istorijos stambios knygos lietuvių kalba ir mažesnė: portugalų kalba, kurioje būtų lietuviško gyvenimo plati, išsami apžvalga: spauda, leidiniai, knygos, radijo valandėlės, organizacijos ir klubai, švietimas ir mokyklos, religinės įstaigos ir sielovada, žymesnieji Brazilijos lietuviai ir taip toliau.

5. Studija apie lietuvių įnašą Brazilijos gyvenimui. Čia galima sekti ir plėsti iš Lietuvos kilusio Arnoldo Felmano pavyzdį (Kaž tik išėjo jo knyga „Sua excelencia... meio-cidadão“), kuris svarsto užsieniečių indėlį šio krašto ekonominei ir socialinei santvarkai. Kaip padarė Kanados lietuviai savo krašto 100 metų sukakčiai prieš septyneris metus, Brazilijos lietuviai turėtų surinkti žinias apie lietuvių ir jų palikuonių ekonominį pajėgumą, kultūrinius įnašus, išsimokslinusių asmenis, meninius pasirodymus ir k.

6. Reikia gerai paruoštos parodos panašios į Rio Grande do Sul vokiečių išstatytą, kolonizacijos 150 metų sukakčiai paminėti.

Visa tai duotų mums ir medžiagos, kuri galėtų gražiai ir tinkamai parodyti, iškelti lietuvių gyvenimą ir šio krašto spaudoje ir radijuje ir televizijoje.

Jau pats Jaunimo kongresas bus viso laisvojo pasaulio lietuvių veikimas, išreiškias jų sveikinimus Brazilijos lietuviams. Būtų gražu šventės, minėjimus ir kitus įvykius pratešti iki pat IV-tojo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso, kuris bus šaukiamas Urugvajuje 1977 metų pradžioje.

Tiktų į šventes įtraukti ne tik São Paulo apylinkių, bet ir kitų valstijų bei São Paulo interjero lietuvius, su ruošiant įvairias šventes, ekskursijas parodas, koncertus tose vietovėse. O visų bendrą padėką tiek šiam kraštui, tiek čia gyvenusiems ir gyvenantiems lietuviams, tiek ir Dievui, išreikšti gražiu lie-

tuvišku kryžiumi Aparecida do Norte šventovėje.

Būtų galima ir daug daugiau dalykų suminėti. Visi šie sumanymai yra įmanomi, turime savų jėgų, kurios šį ruošos darbą jau nuo dabar gali atlikti. Jeigu Brazilijos lietuviai pastatė tokią gražią Vila Zelinos bažnyčią ir šandien išlaiko tris parapijas, jie gali pastatyti ir kryžių Aparecidoje. Jeigu nuo pat pradžios 1927-8 metais, ir dar anksčiau Rio Grande do Sul, eina lietuviškoji spauda ir kiti leidiniai, galime išleisti ir keletą knygų apie savo pačių istoriją. Iš mūsų pačių tarpo sociologai, istorikai, menininkai, ekonomistai, dvasiškiečiai, kultūrininkai gali savo sričių apžvalgas parengti iki 1976 metų pradžios.

Kaip jau šiame puslapyje buvo rašyta, kitos tautybės šia auksine sukaktimi nesirūpins, nors nereikėtų abejoti, kad jos prisidėtų prie švenčių. Pirmasis žingsnis tenka mums patiems, Brazilijos lietuviams.

A.S.

NETENKAM TRIJŲ KUNIGŲ

Prieš porą metų su liūdesio šešėliais veiduose Čikagos lietuviai sutiko žinia, kad į Montrealį iškeliamas Čikagos Jaunimo Centro statytojas ir buvęs jo direktorius kun. J. Kubilius, vienas populiariausių kunigų Čikagos lietuvių tarpe. Dabar gi, liepos karštyje, vėl pasirodė spaudoje kita žinia, kad į Klevelandą klebono pareigoms iškeliamas lietuvių jėzuitų provincijolas ir Jaunimo Centro direktorius kun. Gediminas Kijauskas, Čikagos lietuvių tarpe turintis ne priešus, bet tik draugus įvairių pažiūrų žmonių tarpe. Kadangi kun. G. Kijauskas skiriamas klebonu naujosios Klevelando lietuvių parapijos, kurią vyskupas paveda administruoti lietuviams jėzuitams, tai naujasis klebonas su savim išsiveža ir du asistentus – kun. A. Zarembą ir kun. K. Pečkį. Po tokio pareigų pasidalijimo lietuvių jėzuitų centras Čikagoje gerokai sumažės. Iš neoficialių šaltinių teko patirti, kad nuo šio rudens Jaunimo Centro direktorium bus kun. Alg. Kezys, o jo pavaduotoju – kun. V. Gutauskas. Galimas

MOTERS PASAULIS

Šį skyrų redaguoja Halina Motinskienė.
Raštus ir pageidavimus siųsti R. Prof. Jožo Ar-
ruda, 176, Perdizes, São Paulo, E.S.P. Telefon.
65-09-07.

PLASTINĖS OPERACIJOS

Išlyginti ir pajauninti seną veidą, plastinės srities chirurgas turi dvi galimybes: cheminę operaciją, kuri atnaunina odą ir kontūrus, ir atitaisanti operaciją, vadinamoji „operação plástica“ („veido pataisymas“). Kai kuriems veidams naudojama abiejų operacijų kombinacija.

Cheminėje operacijoje naudojamos tam tikros medžiagos, kurios sunaikina visa odos paviršių ir dalį vidinės odos. Tos medžiagos sunaikina ne tik išviršinę, sukietėjusią, didelėm porom odą, bet nuima drauge ir paviršiuje esančias karpas, pigmentines dėmes ir kitokius odos nelygumus. Dalinis, vidinės odos, panaikinimas sužadina greitą naujos odos augimą ir atstatymą. Po šitokios operacijos pacientė visiškai nustoja viršutinio sluogsnio odos, lieka tik su dviem trečdaliais vidinės odos ir veidu, tinkančiu Halloween'ų – kaukių baliui. Tačiau, po tam tikro laiko, kai naujas odos sluogsnis atauga, bent dešimtukas metų nuimamas nuo veido. Dažnai pasiekiami neįtikėtini rezultatai. Ataugusi nauja oda yra ypatingai švelni, mažom porom ir visiškai be raukšlių, bei kitokių ankstyvesnių netobulumų. Vidujinė oda atauga storesnė ir tuo būdu standresnė.

Cheminės operacijos rezultatai pilnai pastebimi, praslinkus 3-6 mėnesiams po operacijos. Drauge su veidu turi būti operuojamas ir kaklas, kad nebūtų ryškiai pastebimo skirtumo. Jei operacija pilnai nepasiseka, maži, vietinio pobūdžio pataisymai gali būti atlikti ir vėliau.

Cheminių operacijų rezultatai atrodo neįtikimai geri. Tačiau kaip ir kiekvienoje kitoje operacijoje, pasitaiko nelauktų komplikacijų. Tiesa, nei daug skausmo, né nepatogumo i operacija nesuteikia, bet tokia atnaujinta oda niekada neatrodo visiškai natūrali. Kartais ta naujai ataugusi oda įgyja dirbtinę, sintetinę išvaizdą. Ji taip pat nėra tokia atspari saulei ir vėjui, kaip prigimtoji oda. Be to tas grožis laikosi ilgiausiai dešimtį metų, po to vėl reikalingas naujas pajauninimas. Kad ir kaip atsargiai ir labai gero chirurgo atlikta operacija gali turėti labai nemalonių pasekmių. Kartais tokia oda ypatingai jautri

saulei ir nemaloniai parausta, ar natūrali pigmentacija visai prarandama. Taip pat kraujo kapiliarai labai padidėja ir oda pasidaro pernelyg raudona. Dar kitais atvejais oda dėl nežinomų priežasčių nelygiai sugyja ir lieka randai.

Cheminės operacijos pakaitas būtų odos nugrandymas, kur vietoje chemikalų naudojamas smulkus vielinis šepetukas. Abi operacijos turi tą pačią paskirtį. Dažniausiai odos grandymo operacija naudojama pirma, o tik paskui cheminė. Tarp tų dviejų operacijų yra įvairių techninių skirtumų ir prityręs gydytojas savo nuožūra nustato, kuris būdas kokiai odai labiausiai tinkamas. Jei pacientė ryžtasi pergyventi su operacija susijusius nepatogumus ir riziką, abu šitie metodai gali jai suteikti laikiną odos atjauninimą.

„Operação plástica“ operacija yra tikras chirurginis pjaustymas ir susiuvinėjimas. Jis ir savo būdu ir pasekmėm visai skirtingas nuo cheminės ir odos grandymo operacijos. Tos operacijos pagalba išlyginamos gilos įsisenėjusios raukšlės ir laisvai kabanti, atsipalaidavusi oda. Giliausios ir labiausiai pastebimos raukšlės susidaro kaktoje, apie akis ir aplink burną.

Su amžiumi prarandami poodinio sluogsnio riebalai dar labiau tas raukšlės išryškina. Tie riebalai dažnai prarandami dėl ligos ir dėl netinkamos mitybos. Tačiau labai dažnai net ir geros mitybos sveiki žmonės tuos poodinio riebalus praranda sendami.

Anksčiau operação plástica operacijose būdavo padaromi odoje pjūviai, pati oda įtempama, apjauštama ir vėl susiuvama. Tačiau veido raumenų tempimas greitai sugrąžindavo tą ištemptą ir sužalotą odą į pirmąjį, priešoperacinį stovį. Modernūs metodai pertvarko ir veido raumenis, sumažindami ir sureguliuodami tempimą, tuo būdu gerokai pratęsdami operacijos pasekmių laiką. Deja, raumenų pertvarkymas sumažina veido ekspresyvumą - išraišką. Teoretiniai – po tokios operacijos veidas turėtų atrodyti bent dvidešimt metų jaunesnis, bet jis gali visiškai prarasti išraišką. Čia ir yra plastinio chirurgo menas – išlaikyti balansą tarp odos išlyginimo ir raumenų atpalaidavimo. Laikant tokių operacijų naudojama vietinė anestezija, taip, kad pacientė veidrodyje gali stebėti operacijos eigą ir tartis su chirurgu. Tuo bū-

dū ji gali išreikšti savo asmeniškus pageidavimus.

„Operação plástica“ operacijos daromos visam veidui arba kartais tik tam tikrom dalim. Toks „mini operação plástica“ daromas išlyginti gilioms kaktos raukšlėms, kaklo odai arba panaikinimui poakinių maišelių.

Šie atnaujinti veidai išsilaiko tarp trijų ir penkerių metų. Geriausi rezultatai gaunami atvejuose, kur oda yra dar pakankamai sveika, tikta nustojusi riebalinio sluogsnio ir raumenų elastingumo. Jei vidujinis odos sluogsnis yra pažeistas, dažnai po tokių operacijų veidas pameta išraišką ir atrodo kaip kaukė. Toks odos pažeidimas dažnai įvyksta dėl blogos odos priežiūros.

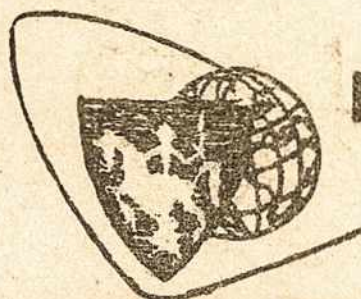
Paskutiniuoju metu labai išplito naikinimas raukšlių silikono skiedinio pagalba. Šis metodas, tačiau dar tebera tyrimo stadijoje. Silikono skiedinys legaliai gaunamas tik tyrimų klinikose Žinoma, kaip ir visos kitos prekės, silikonas gaunamas juodoje rinkoje ir gana plačiai naudojamas neautorizuotų daktarų. Silikono skiedinys paprastai įleidžiamas adata po oda, kad pakeistų prarastus odos riebalus. Šis metodas yra labai greitas, labai lengvas ir beveik neskausmingas. Silikono injekcijos būtų puikiasias būdas panaikinti raukšlės ir veido bei kūno nelygumus, jei jis nebūtų tam tikrais atvejais sveikatai pavojingas. Tas skystis dažnai nepasilieka toje vietoje, kur jis įšvirkščiamas. Jis turi savybę keliauti Mažytės silikono dadelytės keliauja po visą organizmą. Kai kuriais

Tęsinys 9 psl.

Braziliijoje Sao Paulo mieste liepos 19-28 d. buvo suruošta ketvirtoji Pabaltiečių paroda, kurią aplankė apie 10,000 asmenų. Nuotraukoje lietuvių paviljono būdotojai. Iš kairės: S. Lukoševičienė, S. Vancevičius, S. Aradzenkaitė, J. Lukoševičius ir K. Valavičiūtė.

A. Saulaičio nuotrauka

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giastas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

MŪSŲ IR KITŲ KRAŠTŲ JAUNIMAS

Svarstybų santrauka

(Iš vienuoliktosios Jaunimo Kongreso ruošos studijų dienos, ivykusios Suarão, SP. 1974 IX 7 d. Bendras pranešimas apie šią dieną atspausdintas ML os nr. 37 - rugsėjo 12 d.)

Įvadas

Pagrindiniame dienos pokalbyje šalia jaunimo dalyvavo dar patarėjais BLB valdybos pirm. Algirdas Sliesoraitis, BLB tarybos sekr. Alfonsas Petratis ir vasarvietės šeiminkė Janina Valavičienė, kurie savo pastabomis praturtino diskusijas.

Tema „Iš įvairių kraštų atvykusio kongresą lietuvių jaunimo bendravimas“ iškilo Brazilijos JK spaudos bei informacijos komisijos posėdyje, kuriame pastebėta, kad per pirmuosius du kongresus, kaip ir kitų kelionių proga, matosi kultūriniai, socialiniai ir kiti skirtumai tarp lietuvių jaunimo iš Pietų, Šiaurės Amerikos ir kitų kraštų. Šie skirtumai, gerai suprasti ir pažįstami, gali praturtinti jaunimo bendravimą. Nesuprasti, jie trukdo draugiškumą ir kartais net pačią programą.

Svarstybose tema buvo padalinta į kelias dalis, kad pastabos nesikartotų.

Turistiniai reikalai

Kaip ir eiliniai turistai, kitų kraštų jaunimas reikalingas talkos, kad galėtų lengviau apsieiti Brazilijoje. Todėl studijų dienos dalyviai nutarė, prieš kongresą išleisti mažą knygelę apie įvairius turistinius reikalus: kaip paimti taksį, važiuoti autobusu, skambinti telefonu, išsiųsti laiškus, kokie mūsų pinigai, svarbūs antrašai, apie kongreso laikotarpio klimata ir aprangą (nes Šiaurės kraštuose tuo laiku žiema). Būtų ir mažas eilinių išsireiškimų, santrumpų bei posakių žodynėlis.

Valgis ir prie stalo

Prie sveikatos reikalų priskirtini vaisiai, kuriuos turėsime parūpinti kelionėms po SP ir kitas vietas, taip pat čionykščių esminių vaistų pavadinimai, kurie skiriasi nuo kitų kraštų. Taip pat apie vandens naudojimą, klimata ir aprangą, apie saulės karštį (ypatingai pajūryje) ir kitus dalykus.

Pastebėta, kad Šiaurės Amerikoje žmonės valgo stiprius pusryčius ir kiek „silpnėsius“ pietus, todėl prieš kongresą mūsų šeimoms bus priminta apie tai. Būdami čia, kongreso dalyviai iš kitų kraštų galės susipažinti su skirtingais ir naujais vaisiais bei vaisių sunkomis, daržovėmis ir valgiais

Užsiminta, kad skiriasi ir elgesys prie stalo: amerikiečiai valgo kairę ranką padėję ant kelių, o Brazilijoje vy-

rauja europietiškas būdas, laikant abi rankas (bet ne alkūnes) ant stalo.

Bendravimas

Pradėta kalbėti apie skirtingus susipažinimo, susitikimo būdus. Brazilijoje mes visiems paduodame ranką, Š. Amerikoje paprastai moterims nepaduodama, bet svarstybos išsivystė apie bendravimą iš viso – kad drąsesni stengtųsi į pasikalbėjimus įtraukti savo ar kito krašto nedrąsesnius – nes tokių, priklausančių „turma da lagartixa“, prilipusių prie sienos, pasitaiko visur. Tuo būdu įvairių kraštų jaunimas daugiau maišysis ir bendraus, vietoj likdama tik savo senųjų pažįstamų tarpe.

Kalba

Vėl iškilo savaime klausimas apie lietuvių kalbą. Ši studijų diena beveik visa praėjo lietuvių kalba, pirmą kartą taip plačiai panaudota. Buvo anksčiau nustatyta, kad iki metų galo visos studijų dienos ir susirinkimai vyks lietuvių kalba.

Pabrėžta, kad iki JK dar yra laiko nemokantiems pramokti nors esminių posakių, kad jie galėtų kitų kraštų jaunimą priimti šeimose, palydėti ekskursijose, krautuvėse, sutikti aerodrome ir panašiai.

Dovanos

Pasitarta trumpai, kokios dovanos tiktų iš kitų kraštų atvykusiems, šalia brazilškų brangakmenių. Atkreiptas dėmesys į medžio ir odos išdirbinius, kuriuos būtų ir galima užsakyti su lietuviškais įrašais Embu ar kitų menininkų tarpe.

BRAZILIJOS JK KOMITETAS PRAŠO VISŲ GRAŽINTI UŽPILDYTAS JK ANKETAS, kurios buvo išsiųstos kartu su ML, atskirai paštu su „Aušros“ koncerto pranešimu, išdalintos per pamaldas ir panašiai.

PLJK KALENDORIUS

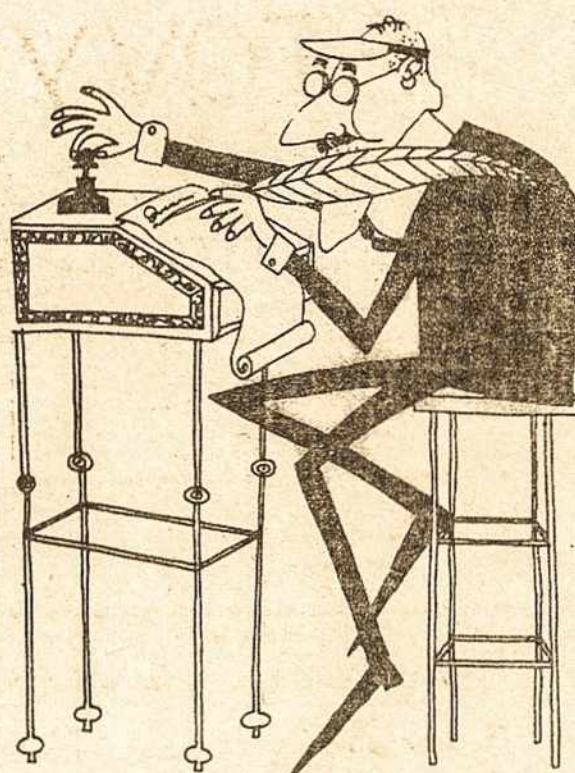
IX.27 Brazilijos PLJK komiteto valdybos posėdis.

IX. 29 Baigiasi registracija kandidatams į Brazilijos atstovus Pas. Liet. Jaun. Kongresui.

IX. 29 Studijų savaitės komisijos posėdis Jaunimo namuose.

X.6 DVYLIKTOJI JK jaunimo studijų diena (vieta ir laikas bus pranešti vėliau)

X.12-13 Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus atstovų pasitarimas JK reikalais Porto Alegre, RS.

"PUPUČIO PASAULIUKAS"

Su Pupučiu nereikia supažindinti, nes visi žinome, kad jis yra populiarus vaikučių draugas, per eilę metų džiuginas mažuosius savo nuotykiams „Eglutėje“. Neseniai pasirodė knyga „Pupučio pasauliukas“, kurios autorė ir iliustratorė yra „Eglutės“ redaktorė N. Pr. Marijos sesuo Ona Mikailaitė. Joje surinkta dalis jau spausdintų „Eglutėje“ pasakojimų ir pridėta visiškai naujų. Knyga didelio formato, minkštais viršeliais, raidės stambesnės, pritaikintos vaikų amžiui, o tekstą išryškinti neįprasta tuščio popieriaus erdvė išsiskiria iš kitų eilinių knygų.

Knygoje, turinčioje 141 psl., yra 13 atskirų pasakojimų. Jie suskirstyti į metų laikus, kurių fone vystosi fantastiniai Pupučio pergyvenimai ir nuotykių, perpinti humoru ir gausiais dialogais.

Puputis – tai dar mažas, nuoširdus, aktyvus lietuviškas peliukas, kuris pirmą kartą savo gyvenime susiduria su kaikiškais dalykais ar gamtos reiškiniais. Jam viskas įdomu, daug

kas neaišku, bet bitutė, plaštakė, ruonis ar išmintinga mamytė vis padeda jam reiškinį priežastis teisingai suprasti ir atskleisti aplinkinį pasauliuką.

Pirmą savo gyvenimo rudeniį jis klausia:

— Mamyte, jei lapai keičiasi, gal ir aš pasikeisiu? Norėčiau būti visas raudonas – raudoniausias iš visų!

— Vaikeli, juk tu ne lapas! Peliukai žiemą vasarėlę lieka pilki (93 psl.).

Pasakoje „Negeras lietus“, kur Puputis pyksta ant lietaus, mama paaiškina jo reikalingumą, moko stebėti gamtą, kaip žolytė geria vandenį, kaip sprogstą pumpurai. Puputį matome įvairiose situacijose: šven-

čiantį gimtadienį, šeštadieninėje mokykloje, krautuvėje įlindusį į pirštinę, šiaurėje ant barginio nugaros, prakartėlėje po eglute, Floridoje ir t.t.

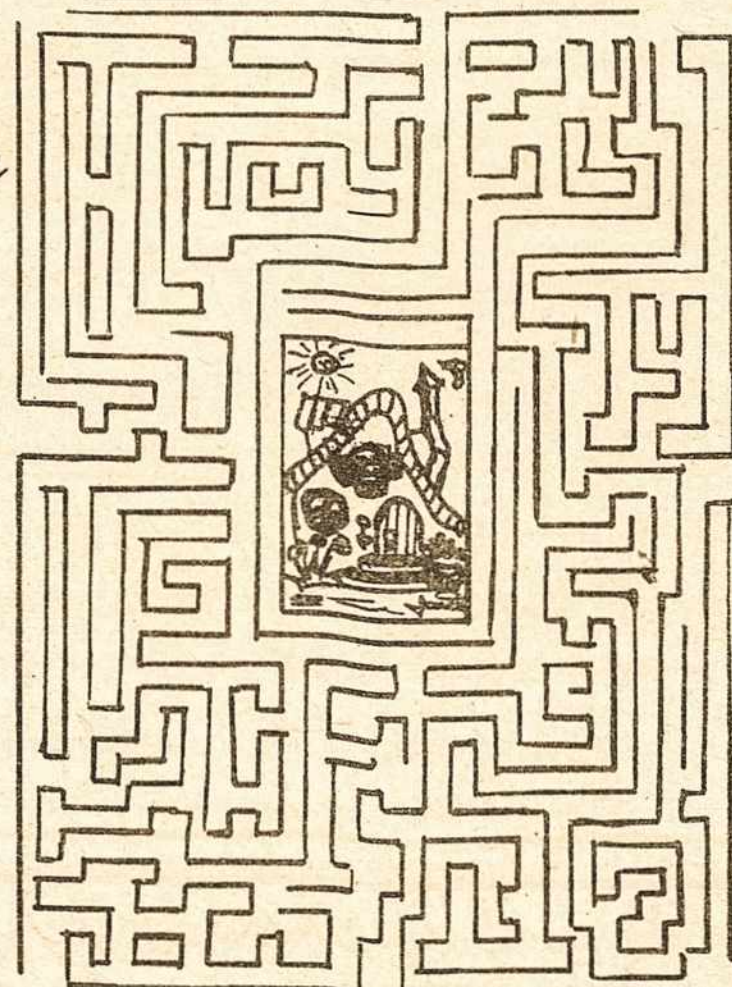
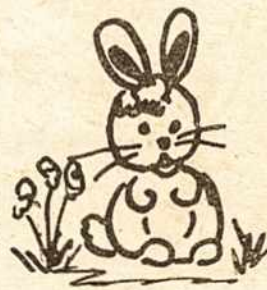
Autorė lakioje, fantastinio pobūdžio knygoje, žiūrėdama pro Pupučio prizmę, mato mažo vaiko pasaulį, jo interesus. Nuotykiuose glūdi paslėpta gyvenimo tikrovės pažinimo ir pedagoginė mintis. Patraukliu ir prieinamu būdu vaikai susipažins su charakteringais metų laikų besikeičiančiais bruožais, sužinos, kokie gyviai gyvena šiaurėje, Floridoje ir kitur.

Puputis myli mamytę, Motinos Dienos proga jį ieško krautuvė jai dovanų, kuria jai eilėraščių. Nepaprastai šilti peliuko santykiai su ja ir supančia aplinka, teigiamai paveiks skaitytojų jausmus, auklės jų charakterio bruožus.

Pasakos parašytos vaikams prieinama kalba, pilna gražių palyginimų, vaizdžių išsireiškimų. Pvz. sapne, einant su nykštuku pas karalaite:

Klausimų maišas jau buvo toks di-
Tiesins 6 psl

PADĖKIME GYVŪNĖLIAMS SURASTI NAMELĖ -

MŪSŪ LIETUVA Iliustracijoms

STOVYKLON PASIIMSIU

PUPUTIS (Iš 5 pusl)

delis, kad vos panešė. Pupuotis sprin- go klausimais. Klausimai kuteno jo ausytes, klausimai suposi ant jo ūsų (24 psl.).

I pasakojimus įterpti eilėraš- čiai pajvairina skaitymą. Iliust- racijos atitinka turinį, visos jos vienspalvės, bet atskirų iliust- racijų spalvos skirtingos.

Vaizdingų, neilgų pasakų įdo- mios gyvos akcijos, dialogų ir humoro dėka jaunosios kartos autorės knyga "Pupučio pasau- liukas" neabejotinai turės didė- lį pasisekimą mažųjų tarpe.

Ona Mikailaitė, PUPUČIO PA- SAULIUKAS. Pasakos ir pieši- niai — Onos Mikailaitės. Išleido N. Pr. M. Seserų Kongregacija, spaudė — Immaculata spaustu- vė, Putnam, Conn., USA. 1974 m. Kaina \$4.50. K. Abr.

K	P			
L	P			
K				S
G	H			
D	L			
B				
K	P		N	
D			K	S
K	K	R	S	S
B				
S		S		
Z				
S		P		S
D	S		K	
S	P			S
V	V			
K	V			
G	L	E	E	

ATSAKYMAI GALVOSŪKIUI
 "STOVYKLON PASIIMSIU"
 KEPTUVĖ: LEMPUTĖ, KASTU
 VAS, GITARA, PEILIS, BAKLA-
 GEI, KUPRINĖ, PUODUKAS;
 KAKLARAŠTIS, BATAI, ŠU-
 KOŠ, MUILAS, ŠEPETUKAS,
 PIESTUKAS, SVILPUKAS, VIR-
 VĖ, KIRVIS, GAIRELĖ.

Iš visų daiktų išsirink tuos, kuriuos pasiimsi į stovyklą ir įrašyk į sąrašo lapelį.

IRUTĖ ir KESTUTIS

D. BASTYS

Panel 1: IRUTĖ: GAVAU DOVANŲ! KESTUTIS: KA, GAVAI?

Panel 2: IRUTĖ: LABAI GRAŽUS! KESTUTIS: KAS GRAŽUS?

Panel 3: IRUTĖ: Um gravador! KESTUTIS: Para gravar mūsųia

Panel 4: IRUTĖ: NÃO !!! é para gravar PAMOKOS KESTUTIS: [Sad face]

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

Stefanija Rūkienė

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE ISPŪDŽIAI IŠ SIBIRO

UOGAVIMAS

Eidama vis dairausi, ar dar nesimato tos balos. Man jau ir čia pelkynas, nes po kojomis čirukši vanduo, einant minkštais samanų kilimais. Pasibaigė didieji taigos medžiai ir prasidėjo krūmynai. Sako, kad artinamės prie didžiosios pelkės. Krūmai retėja ir prasižeda kemsynas, o mes imame šokinėti nuo kupsto ant kupsto.

Kelionėje moterys buvo nešnekios. Pasi-pasakojo, kad gauti keli pranešimai apie karę žuvusius vyrus. Pasiskundė ir paaimanavo, kad gal neišliks ir čia einančių vyrai ar broliai. Kiesta, kad nė viena nesiskundė kelionės sunkumais ir visos skubėjo greičiau pasiekti uogynus.

Priėjome didžiąją pelkę. Apsidairiau aplinkui ir net aiktelėjau iš pirmojo įspūdžio, kiek tik akys užmato, tęsiasi didžiausios lygumos, kurios kažkur toli toli susisiečia su dangaus pakraščiais. Niekur nesimato jokio medelio ar krūmelio. Prieš akis raibuliuoja maži samanų kupsteliai, apkepe spanguolėmis. Ant kai kurių vėjo pučiamos linguoja žolytės, panašios į lietuviškas smilgas. Tas

pelkių vaizdas ir jų begalybė tai mažytė dalelė Sibiro gamtos didingumo, kuris kiekvieną sujaušina, pirmą kartą čia atsidūrus.

Ivanovna dar kartą visas įspėjo nepasilikti ir neatsiskirti nuo būrelio. Uogų neišpasakytai daug. Aš pirmą kartą savo gyvenime pamaciau tiek daug spanguolių. Uogos labai didelės, gerai prinokusios ir net saldžios. Padėdi plyčią prie kupstelio, lentute subrauki uogas ir pili į maišą. Renku uogas ir saujomis valgau, Skanu ir net nesusiraukiu.

Mūsų vadovė sako, kad uogų čia mažoka ir pažada nuvesti į dar geresnę vietą. Man atrodė, kad čia tiek daug spanguolių ir kitos vietos ieškoti nereikia. Paėjusios kiek toliau, tikrai radome daugiau ir dar didesnių uogų.

Greit prisirinkome spanguolių pilnus savo maišus. Vaikščiojant tose balose pirmą kartą, man buvo baisu, nes po kojomis linko ir lingavo liūno paviršius. Moterys mane ramino ir įtikinėjo, kad čia nėra nei atvirų, nei slaptų akivarų ir nėra pavojaus paskęsti.

Jau visų maišai buvo pilni, bet kai kurios moterys turėjo dar mažus maišukus ir juos prisirinko pilnus uogų.

Sutūpusios suvalgėme po įsidėtą duonos gabalėlį, pailsėjome ir ruošėmės keliauti atgal.

Grįžimas kėlė kai kurių rūpesčių. Diena

buvo labai trumpa, o kelias tolimas, ne taip jau mielas ir be takelio. Nesinori anksti pa-reiti ir ką nors susitikti iš kolchozo vyresnybės, bet baisu pavėluoti ir naktį klaidžioti taigos pakraščiais.

Grįžti buvo sunkiau. Visos buvome pavargusios. Sunkūs uogų maišai spaudė pečius ir lenkė prie žemės. Uogaudamos stengėmės kuo daugiau prisirinkti. Pakilnoji maišą, at-rodė, dar daugiau paneši ir vėl uogauji. Juo tolyn, tuo mūsų maišai sunkėja, bet tempia-rūe prakaituodamos ir džiaugiamės, kad pa-vyko prisirinkti taip gražių ir išsirpusių span-guolių.

Kaimą pasiekėme jau visai sutemus. Taip vietinės moterys ir norėjo, kad niekas ne-matytu pareinant, kad viena kita diena praie-tų ramiai ir apie mūsų savavališką žygį nepa-tirtų pirmininkas.

Pagal komunistinę moralę žinoma, jei to-čia yra, žmogus daro nusikaltimą, jei me-tuose vieną darbo dieną nusuka ir pasiuo-gauja. Jis privalo visas dienas ir visą savo gy-venimą paaukoti kompartijai ir sovietinei valstybei ir svajoti tik apie bendro katilo pa-mazgas. O kad žmonės gyvena tokiose kli-matinėse sąlygose, kur visai nėra vaisių, la-bai mažai užsiauginama daržovių ir kasdien-ės duonos nėra, tai visai nesvarbu.

• Aloyzas Baronas, **SILKO TINKLAI**. Pasakojimai. Išleido "Ateitis" 1974 metais. Literatūros serija Nr. 9. Aplankas Kazio Veselkos. Spausdino Draugo spaus-tuvė, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Knyga 184 psl., kaina \$4.50., gauna ir "Drauge".

Kai išėivijos literatūros kon-kursuose ir knygų leidyklose me-tų metais vis labiau dominuoja romanai, tai trumpų pasakojimų bei novelių rinkinys tampa tik-rai maloni naujiena, kaip būti-nas mūsiškės prozos pajūrinai-mas, širdžiai ir ausiai malonus kamerinis skambėjimas tarp sunkiųjų patrankų gaudimo.

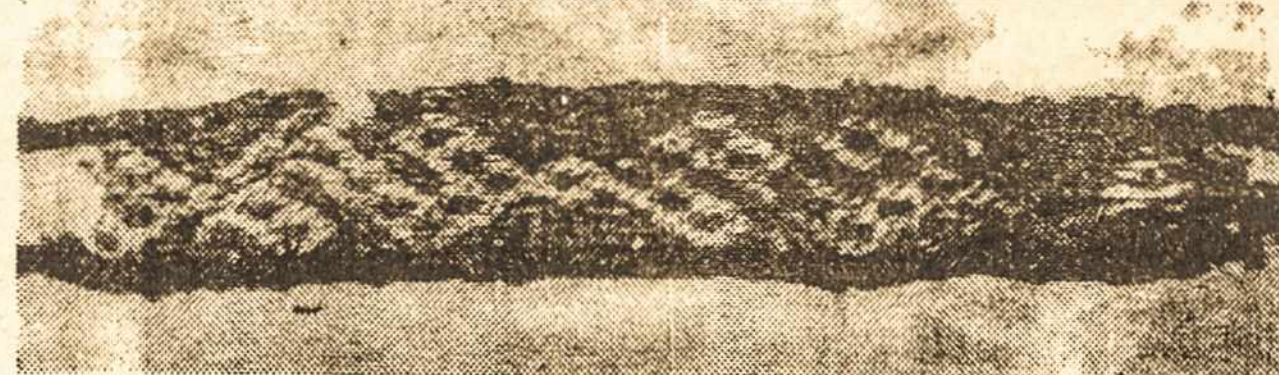
Šiame naujausiame Aloyzo Barono pasakojimų rinkinyje su-lėti septyni nuo keltiolikos iki celiadesimt puslapių ilgumo pasakojimai: Geras sūnus, Baus-nė, Šešėlis, Žmona, Tėvas, Srau-ai upė, Pavasariniai vėjai. Pas-a-jojimų centre sukiojasi išėivijos iandieninis lietuvis, jau nė vien-enosios kantonų reprezentantas, et ir čionykštinio sukumpimo mogus. Temos pimas: daugiau-a apie jaunatvišką ir šeimyni-ę meilę. Vienur šios temos nu-ralvintos šypsniu, kitur rūpes-ai, bet visur gyvenimiškos, tik-is. Silko tinklai tad ir supranta-i kaip švelnios ano jausmo pink-

lės, į kurias žmogus dažnai ne-amegamai įsipina. "Silko tink-lai" todėl yra ne vien kultūringa poilsis, bet ir žmogišką susimasty-mą teikianči knyga, ryškiais dygsniais Aloyzo Barono susiūsta pagal viso tinklinio moty-

Mezgiu tinklėli
Žalių silkeliu,
Spendžiau mergelę
Ant vieskelužio.

Dei ko, mergelė,
Taip kytra buvai?
Kodėl, jaunoji,
Kokiu būdu?

(Liaudies daina)

Konservuota juosta
B 9-10 a. pilka-
pio (nuotr. viršu-
je). Taip ji atrodė
(nuotr. apačioje).

KOKIA BUVO SENOVĖS LIETUVIŲ ARTILERIJA

Mūsų protėviai gintis nuo priešų statydavosi pi-lis. Tai buvo tikros tvirtovės, į kurias subirėdavo svetimųjų pastangos užgrobti mūsų krašto plotus. Tačiau mūsiškiams, nors ir pilyse, nevisuomet pa-vykdavo prieš užpuolikus atsilaikyti. Kartais tekda-vo trauktis. Priešai, išbrovę į mūsų kraštą, steng-davosi jame įsitvirtinti ir taip pat statydavosi pilis. Suprantama, mūsiškiai nepakęsdavo savo žemėje svetimųjų šeiminkavimo ir stengdavosi juos atgal išstumti. Bet pilys nebuvo kardu ir buože įveikia-mos. Joms griauti reikėjo stipresnių priemonių, ki-taip sakant, reikėjo artilerijos.

Toji senųjų tautiečių artilerija buvo tokia pat, kaip ir kitų. Nežinant parako, tada niekas neturė-jo apie patrankas supratimo ir vartojo tik taranus ir

svaidomąsias mašinas. Taranas buvo ne kas dau-giau, kaip sunkus rąstas, smailiu, geležimi apkau-sytu galu, gulsčiai pakabintas ant ožių. Privežę ta-raną prie pilies, kariai rąstą išiuodavo ir pradė-davo juo daužyti duris ar sienas. Svaidomosiomis mašinomis buvo laidomi į priešą akmenys. Šios rū-šies artilerija buvo naudojama dar ir tada, kai atsi-rado paraku užtaisomi pabūklai. Jie visiškai išėjo iš mados tik XV šimtmečio pradžioje.

Kada mūsų protėviai pradėjo vartoti paraką, tiksliai nežinoma. Bet XIV šimtmečio antroje pusė-je jie jau naudojo patrankomis, puldinėdami kry-žiuočių pilis. Teigiama, kad pirmasis įsigijo keletą pabūklų kunigaikštis Kęstutis. Be abejonės, mūsiš-kiai naujuosius ginklus vartoti išmoko iš savo prie-šų. Pirmosios ginklų liejyklos mūsų krašte buvo įsteigtos XV šimtmečio pradžioje. Senosios mūsų artilerijos pavyzdžių (patrankų) nemažai buvo Ka-
ro muziejuje, bet tarano neturime nė vieno. „E.L.“

VILNIUS

Pabaiga iš praėjusio numerio

J. NARŪNĖ

AUDEJĖLĖ

Mūsų sesė
geltonkasė
staklėse šaudė,
lino drobę audė.

Jon įdėtas,
irašytas
ilgas ilgas
sesės rytas...

Dobilėliais,
kačpedėlėm,
raštų raštais
apkaišytas...

Vilniuje steigėsi pirmosios aukštesnės mokyklos: šv. Jono juridinė, Kulviečio humanistinė, jėzuitų kolegija ir pagaliau akademija — universitetas (*Alma academia et universitas Vilnensis*, 1579). Ta aukštoji Lietuvos mokykla buvo toliausiai prasikišusi į rytus ir šiaurę. Baltazaras Hostovinas turėdamas tai mintyje, rašė: "Čia niekur nėra universitetų arba garsių mokyklų, nėra daktarų ar magistrų, kurie galėtų mokyti... Lietuvoje ir jos kaimynystėje gyvena daug tautų, kurias jėzuitai galėtų mokytį ir jų kultūrą kelti" Akademija virto našiu kultūros židiniu ilgiam lai-

laikė lenkų kalbos šaknijimą bent mokslo ir mokymo darbe Vilniuje buvo suredaguotas ir vėliau atspaus-tas Lietuvos statutas (1588); jame pasaulį išvydo ir pirmosios gūdų (1525) ir latvių (1585) knygos. Savo kultūrinio vaidmens Vilnius neprado ir po to, kai buvo smarkiai sužalotas 1610 didžiojo gaisro ir 1655 maskviečių invazijos. Tuo metu gyvenęs, Albertas Vijųkas — Kojelavičius savo lotyniškoje Lietuvos istorijoje rašė: Vilnius — "mokslo ir prekybos, religinių ir pasaulietinių įstaigų židinys".

Religinis Vilniaus veidas atsiskleidžia iš jo panoramos, kai žvelgi į besistiepiančius dangun bažnyčių bokštus. Dar taip neseniai viršum miesto stiebėsi balti Trys Kryžiai, sunaikinti mūsų dienų raudonos pašvaistės, kuri ir Vilniaus katedrą pavertė dailės kūrinių kolekcija. Katedros vietoje, sekant legenda, tariama buvus senojo lietuvių tikėjimo šventavietę, vadinamą Šventaragio slėniu. Nėra negalima, kad tokiu vardu ta Vilnios ir Neries santaka vadinosi, bet pasakojimas apie pagonišką šventovę, it kokį nekropolį, neturi ramties. Gediminas savo laiškuose užsimena dvi bažnyčias Vilniuje ir vieną Naugarduke; tai galėjo būti paprasti vienuolių namai su jų koplyčiom. Pirmoji Vilniaus katedra statyta Lietuvos krikšto metu (1387), nekartą degusi ir dabartinį klasicizmo pavidalą įgijusi XIX amžiaus gale. Burgundijos riteris Gillebertas de Lannoy, viešėjęs pas Vytautą Didįjį, Vilniaus pilies srityje išvardijo tris bažnyčias: Šv. Stanislovo katedrą, Šv. Martyno koplyčią ir Šv. Onos bažnyčią, be abejo, ne tą gotikos perlą, kuris ir dabar Vilnių tebepuošia ir kurį Napoleonas mielai būtų perkėlęs į Paryžių, jei būtų tilpęs jo delne. Dauguma Vilniaus bažnyčių statyta vienuolynų. Reta kuri didesnė vienuolija nėra turėjusi Vilniuje savo brolių ar seserų. Rusų surašymo duomenys iš 1795 metų įvardijo 32 katalikų bažnyčias, 15 vienuolynų, 5 unitų bažnyčias su vienuolynais, po vieną bažnyčią pravoslavų, reformatų ir liuteronų.

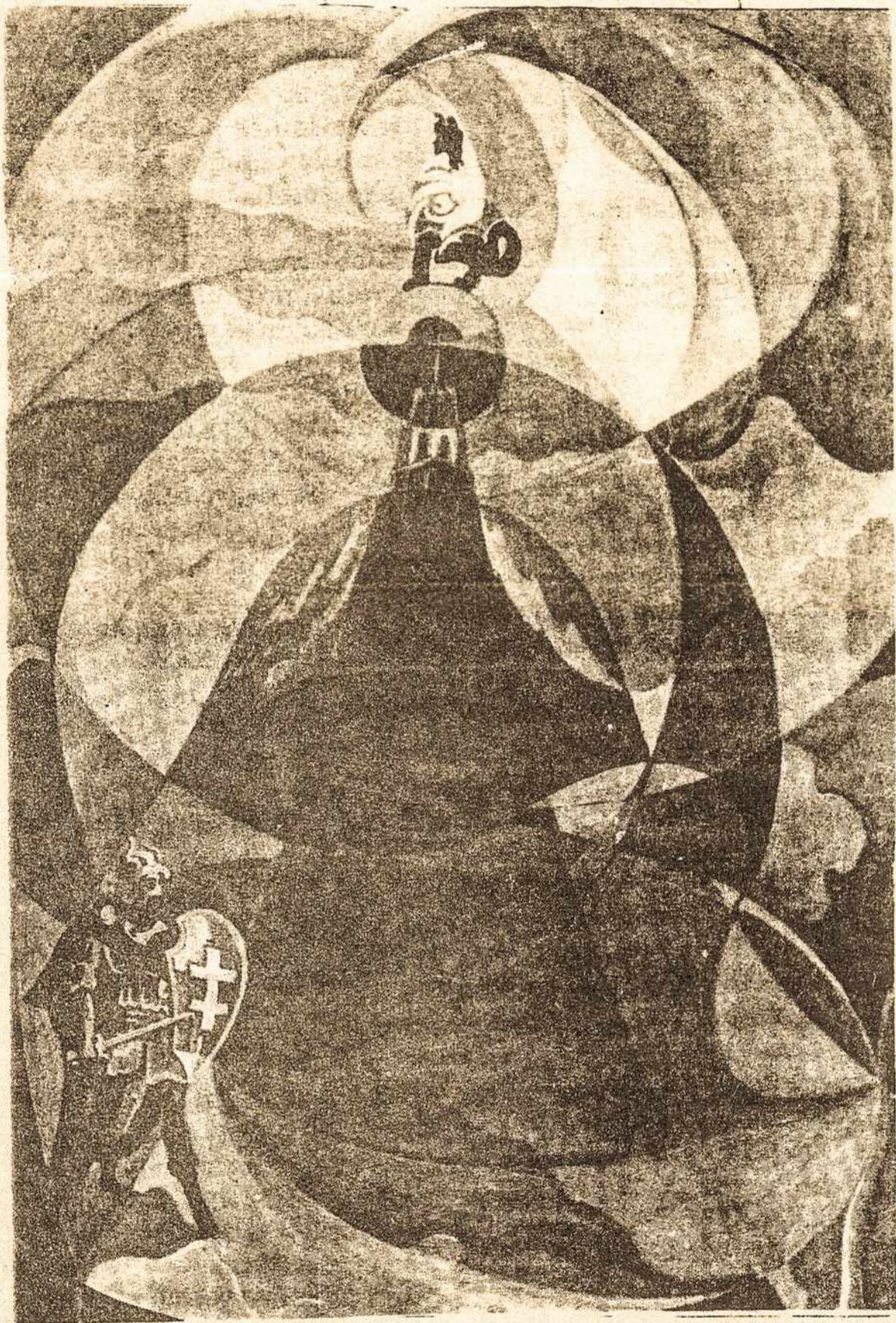
Pro reformacijos srovę XVI-XVII amžiuje miestas praėjo nenugrimzdęs naujovėje, palikdamas už savęs pėdsakus audringų kivirčių, tarpusavio mužtynių, protestantų maldos namų ir knygų deginimo. Tuo tai drumsčiu metu išplito šv. Kazimiero garbinimas, kaip atsvara reformacijos neigiamam šventųjų kultui. Šventojo palaikus perkeliant į pastatytą Vilniaus katedroje koplyčią (1636), buvo surengta didinga procesija miesto gatvėmis. Jos priekyje ėjo karališkoji pora, Vladislovas Vaza ir Marija Liudvika, grojo keli orkestrai, pakaitomis buvo giedamos psalmės. Motiejus Sarbevėjus, to meto žymiausias poetas ir pilies pamokslininkas, išryškino šv. Kazi-

miero bruožus. Tasai lietuvių, tos šventasis radęs atisį salta didžiųjų kunigaikščių nebūvo papū dintas nė vieno pavergėjo. Išskyrus mūsų laikų rūstųjį antihumanizmą, pridengtą komunizmo skraiste. Šventojo Karaliaučio palaikai buvo perkelti į šv. Petro ir Povilo bažnyčią. Sandėliais pavesta eilė bažnyčių, sulaukytos kaimo žmonių procesijos, ėjusios pėsčiom iš tolimų apylinkių lankyti Vilniaus kalvarijų, šv. Kazimiero karsto ir Aušros Vartų, kuriuose tebešviečia iš seno išrašydintas maldavimas: *Mater Misericordiae sub tuam praesidium confugimus*.

Rašytojas J. I. Kraszewskis, žvelgdamas į kelis Vilniaus amžius, užgriebė tokius išviršinius miesto bruožus: "Gausūs vienuoliai, balti domininkonai, rusvi bernardinai; spalvingi vokiečių amatininkų ir pirklių rūbai, paslaptingi cvinglistai, orientališki rimtų turkų apsiaustai su turbanais; brangūs akmenys, aksomas, auksu siuvinėtos medžiagos, vešlios rusų barzdos; skoningas valdovo dvaro puošnumas; karaimai, vengrai, čekai, lenkai, italai, meistrai: vienuolynai, cerkvės, bažnyčios, mečetės, evangelikų ir įvairių sektų kirkės, izraelitų sinagogos; požemiai su paslaptiniais perėjimais, masonai ir jų išdidžios ceremonijos, — visa tai negalėjo nepalikti mieste savo atspaudu". Pėdsakai liko ir po didesnių nelaimių, kurių pasitaikydavo ne taip jau retai: ugnies liepsnos ir epidemijos, badas ir maras, priešų siautulys ir nelaisvė.

Rusam užvaldžius Lietuvą (1795) Vilnius nebeteko sostinės vardo, bet ir toliau liko Lietuvos administracijos centru. Vilniaus generalinė gubernija buvo viena iš šešių Rusijoje; be Vilniaus srities, ji dar apėmė Kauno, Gardino, Pskovo ir Mogiliavo gubernijas — buvusios Lietuvos valstybės valdas. Vilniaus miesto siena buvo nugriauta, likus tik tai Aušros Vartam. Gedimino pilis apleista, Žemųjų rūmų griuvėsiai pašalinti ir jų vietoje įtaisyta rusiška prekyvietė — "talkučka". Visam miestui trisdešimt metų (1803-32) dominavo Vilniaus universitetas, sukėlęs patriotinį karštį Lietuvos praeities tyrinėjimu ir meile, stipriai prolenkiška, bet įjudinusia ir lietuvių veikėjus siekti savo kraštui laisvės. Atšaukus spaudos draudimą (1905), Vilnius sutelkė veikliąsias lietuvių jėgas ir tą branduolį vyrų, kurie 1918 vasario 16 raštu iškilmingai tarė: Lietuva tampa nepriklausoma. Vilniuje buvo sudaryta nepriklausomos Lietuvos vyriausybė ir išleisti pirmieji įstatymai valstybei atstatyti. Bet mums skaudžiai atsiliepė praeitis. Kas ir kada norėjo Lietuvą pavergti, stengėsi užimti Vilnių: 1920 užėmė lenkai su trečdaliu etnografinių Lietuvos žemių, 1940 ir 1944 — rusai su visa Lietuva.

„Šv. Pranciškaus Varpelis“

Dail. Jurgis Juodis

VILNIAUS LEGENDA

Tos jaunutės
dukružėlės
staklėse
svajota...

Ir dainelėm —
dainužėlėm
lino drobė
apdainuota.

kam, kol jos tradicijas pratęsė jau nelaisvėje sušvitęs Vilniaus universitetas. Garsėjo Vilnius ir akademijos bei kitom spaustuvėm. Po Mažvydo katekizmo, pirmosios lietuviškos knygos, išleistos Karaliaučiuje (1547), Vilniuje pirmosiom lietuvių knygom pasirodė Daukšos katekizmas (1595) ir jo Postilė (1599), tuo metu didžiausias ir vertingiausias literatūros veikalas su garsia prakalba apie gimtąją kalbą kaip užtvarą svetimajai dvasiai. Akademijoje vyravusi lotynų kalba pri-

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIAI INTERIORE

Barão de Antonina, S.P.

Šiuo metu čia ūkininkauja apie 10 lietuvių šeimų. Skaitlingiausia jų yra Mačiulevičių-Mačiulių šeima.

Miestelio gale Jurgis Algirdas Mačiulevičius turi kalvę. Jam talkina trys jauni sūnūs. Augina ir 2 dukreles. Nors gimęs Brazilijoje, bet gražiai kalba lietuviškai ir, dažnai važinėdamas, pažįsta lietuvius ne tik čia bet ir Itaporangoje, Itararé ir kitus.

Iš Fontouros pas sūnų Kęstutį atsikraustė šu šeima motina Mačiulevičienė. Prieš dvejis metus iš tolimo ūkio atvykęs Kęstutis, su visa šeima, augina kiaules ir rengia tvenkinį žuvims. Sesuo Alė su dukrele gyvena netoli naujosios užtvankos. Gretimai turi ūkį Gedininas, augina skaitlingą šeimyną. Mačiulevičiai kilę iš Marijampolės.

Didelį ūkį turi ir gyvena vienas Antanas Bujokas, kilęs iš Jiezno bet gimęs JAV. Iš ūkio pajamų leidžia tris vaikus į mokslus ir visi yra mokytojai. Tik Antanas gyvena Curitiboje ir yra knygvedys. Net ir vienintelis miestelio policininkas yra lietuvis Valteris Petrauskas.

Zigmas Kinka su žmona Petniūnaite augina daugiausia pupeles. Vaikai Marija, Henrikas ir Paulius mokyklon važiuoja vežimu, talkina namie. Liepos 11 jų namuose susirinko keletas lietuvių šeimų šv. mišioms už Br. Petniūną, tėvą Mačiulevičių ir sūnų Petrą, nutrenktą žaibo prieš keletą metų.

Iš Andronišio kilęs Jonas Meškauskas verčiasi smulkia prekyba. Jis turi jau paaugusį sūnų ir dukterį. Čia gyvena ir Ladegų bei Augustavičių šeimos.

Padėka

T. Antanas Saulaitis dėkoja jį čia aprašytuose miesteliuose priėmusiems šeimoms, o ypatingai Jurgiui Algirdui Mačiulevičiui, apdžiūsiams lietuvius Barão de Antonina, Itaporangoje ir Itararé vietovėse.

Itapeva, S.P.

Čia gyvena Eugenija Miksukienė su dukterimi Liucija ir dukraičiu Lauro Vila Gomes. Lauro darbuojasi banke, Itararé mieste.

Feliksas Meilus, anksčiau turėjęs krautuvę, dabar verčiasi dažydama namus drauge su broliu Leonardu. Vienas jo sūnus gyvena S. Paule, mokytoja Sueli darbuojasi sveikatos skyriuje, lankydama šeimą, o sūnus Luis studijuoja. Visi trys Leonardo Meilaus vaikai jau sukūrė savas šeimas.

Prieš dešimtį dienų pas dukterį, gyvenančią toliau nuo Itapevos, mirė 79 m. amžiaus Liudvikas Žalkauskas. Palaidotas, pagal savo norą, Itapevoje. Jo sūnus Konstantinas, kurio žmona latvių kilmės, dirba miesto savivaldybėje, vandens skyriaus vedėju. Itapevoje gyvena dar jo pusbrolis su šeima.

Lietuviai kitur

Apylinkės kituose miesteliuose irgi yra lietuvių – Paranoje, Jaguariava, Wenceslau Brás, Carlópolis, Fontoura, Joaquim Távora, Pirajú, Quatiguá ir kitur, bet šioje kelionėje nebuvo progos visų aplankyti. Šios srities lietuvių turi giminių ne tik São Paulo mieste, bet ir Minas Gerais bei Mato Grosso valstijose. Kaip tik mėnesį Barão de Antonina pas brolius lankėsi Antanas Mačiulevičius iš Campo Grande, MG, kur jis pažįsta bent dar dvi lietuvių šeimas.

Iš dvidešimtkelių aplankytų šeimų penkios naujai užsisakė Mūsų Lietuvą, dvi atnaujino prenumeratas, dauguma įsigijo naują lietuviškai portugališką žodyną, knygų ir kai kurios plokštelių.

Kun. A. Saulaitis vėl kreipiasi į skaitytojus, turinčius giminių ar pažįstamų interiore, ju tiksliai adresus pranešti jam, kad lengviau šeimas surastų ir šeimų neaplenktų. Paskutinį kartą čia suminėtose vietovėse lietuvis kunigas lankėsi tik prieš daugelį metų. Viena vyresnio amžiaus lietuvė net graudžiai apsišarojo, nes dar prieš mirtį norėjo pamatyti lietuvių kunigą.

Nors sausra ūkininkams daro žalą, bet lankyti šeimoms giliame interiore geriau tinka, negu lietingas oras. Ateinančiom savaitėmis bus lankomos šeimos pagal šiuos kelius: Raposo Tavares už Ourinhos, BR-273 iki Lucélia, Marechal Rondon, Washington Luiz iki S. José do Rio Preto, Anhanguera iki Pitangueiras ir Barretos. Jeigu bus laiko, vėliau bus lankoma Via Dutra iki Cachoeira Paulista.

Kai kurios šeimos prašė pasveikinti lietuvius São Paule ir džiaugiasi, kad toli gyvenančių šeimų neužmiršta. Vienas lietuvis išsireiškė, „Jūs mus aplankydami atstovaujate Lietuvą ir lietuvius.“

Itapevoj du kart buvo rodytos skaidrės su Lietuvos ir S. Paulo lietuvių veiklos vaizdais. Paskui perdegė prožektoriaus lempa ir kitose vietose nebebuvo galima skaidrių rodyti. Šioje kelionėje išvažinėta 960 km., kurių apie 200 nesmaltauotais keliais, bet automobilio ratą nuleido tik vieną kartą, pervažiavus upelį, kur nėra tilto.

A.S.

CHORO IR "NEMUNO..

IŠVYKA

Rugsėjo 28-29 Avaré mieste pasirodys Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras iš Zelinos ir tautinių šokių grupė „Nemunus.“

Šeštadienį, rugsėjo 28 d., 19 v. bus Mišios S. Benedito bažnyčioje, kurioje kleboną išties mėnesį pavaduoja prel. Pijus Ragažinskas. 2:30 val. Centro Avarense įvyks meninė programa, išpildoma choristų ir šokėjų.

Sekmadienį 10 val. bus Mišios pagrindinėje miesto bažnyčioje (Matriz), o po to choras, šokėjai ir palydovai, iš viso trys autobusai iš São Paulo, dalyvaus pietuose Banco do Brasil, prie ežero.

Apylinkių lietuvių su šeimomis labai nuoširdžiai kviečiami Mišiose ir meninėje programoje dalyvauti.

BIBLIJOS DIENA

Paskutinis rugsėjo sekmadienis yra Brazilijoje skirtas arčiau susipažinti su Šventuoju Raštu arba Bibilija.

Šiandien geras katalikas nebegali apsieiti be Šventraščio savo rankose. „Kas nepažįsta Šventraščio, tas nepažįsta nė Kristaus“, sako pirmasis viso Šv. Rašto vertėjas šv. Jeronimas.

Ir mes, lietuvių, neturim apsileisti, Nei atsilikti.

Ir mes esame kviečiami:

- arčiau susipažinti su Sv. Raštu,
- turėti namie katalikišką Šv. Rašto laidą,
- galimai kasdien jį skaityti.

Neturi būti susipratusio lietuvių kataliko, neturinio savo namuose Šventraščio, ar nors Naujojo Testamento.

Jei Pats jo dar neturėtum, tai šandien pat įsigykite naujai išverstą, gražiai aiškiais raidėmis išleistą lietuvišką Naująjį Testamentą. Jį galima gauti, ar užsakyti vienoj ar antroj klebonijoje.

Pr.G.

UŽSIMOKĖJO UŽ M.L.:

Po 36 kr.: Jonas Jodeikis, Leonora Šimbelienė, Gustavas Dominas Pranciškus Kinka, Marija Mačiulaitienė, Henrikas Klimas.

Po 50 kr.: Jurgis Mačiulevičius, Aleksandras Mikalauskas, Ev. Vėlutis, Aleksandras Vinkšnaitis, Ed. Vinkšnaitis, Antanas Žalkauskas, Vladas Zizas.

Po 70 kr.: Ana Šoblevičius.

Garbės leidėjai po 250 kr.: Apolonija Baltaduonienė, Petras Bareišis ir Ona Šimonienė, Pranas Statkūnas ir N.N.

PADĖKA

Nuoširdžiausiai dėkojame:

- atsilankiusiems svečiams,
- kunigams,
- šeiminkams,
- vežėjams už supirkimą ir atvežimą prekių,
- visiems talkininkams savo darbu ir atsilankymu parėmusiems „Mūsų Lietuvą“. Spaudos naudai gauta pelno 1.400 kruzeirų ir jie jau įteikti ML administracijai.

Šv. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA.

OPERACIJA

Iš 4 psl.

atvejais jo lašelių buvo rasta smegenyse, kepenyse ir kituose gyviniuose organuose. Taip pat yra galimybių, kad silikono naudojimas turi ir kitų ilgalaikių neigiamų savybių, kurios dar neištirtos.

Teoretiniai tokios injekcijos yra labai efektingos ir, galbūt, artimoje ateityje bus atrastas saugus būdas silikono skystį plačiai naudoti.

Kas žino kokių pastobulinimų pasieks plastinės operacijos ateityje. Galbūt vieną dieną bus sudaryti odos bankai iš kurių galima bus išties pakeisti senstančią odą. Galbūt bus išrasta sintetinė oda, kuri nebus reikalinga jokios priežiūros, kuri bus nepažeidžiama ir niekada nesens?

Dėka tokių priemonių žmogus visada galės atrodyti jaunas. Šiandien, kada visuomenėje kaskart vis labiau plėtėja plyšys tarp jaunosios ir senosios kartos, tokios kosmetinės operacijos tikrai pagelbėtų vyresniajai kartai. Kada jaunų žmonių skaičius kasmet didėja ir vyresniųjų mažėja, vyresnieji, atrodo, pasimeta jaunimo dominuojamoje bendruomenėje. Skirtumas tarp kartų didėja, bendravimas mažėja ir bet toks santykių pagerinimas būtų sutiktas su džiaugsmu. Būtų optimistiška tikėtis, kad, sumažinus išviršinės išvaizdos skiltumą, uždedant vyresniesiems jaunus veidus, būtų bent dalinai išspręsta generacijų nesutikimo problema. Jaunos, arba bent žymiai platesnės bei lankstesnės idėjos yra daug svarbesnės negu jauni veidai. Galutinėje išvadoje ne tiek išvaizda, kiek galvojimo būdas ir savijauta išlaiko žmogų amžinai jauną.

„Moteris“

AR JAU NUSIPIRKOTE NAUJĄ LIETUVIŲ-PORTUGALŲ KALBŲ

ŽODYNA

Jį paruošė Alfonsas D. Petraitis ir Liucija Jodelytė. Išleido Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Akademiniis Sambūris, Spaudė „Mūsų Lietuvos“ spaustuvė. Pirmoji laida 1974 m. liepos 1 d. Tiražas 1000 egz. Kaina – 15 kruzeirų.

